

HELYI TANTERV

Tildy Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Magyar nyelv

7. évfolyam

A 7–8. évfolyamon – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése (azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése) történik. Az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje szintén nagy jelentőséget kap, mint pl. a digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül. Fontos feladat a nyelvről tanult ismeretek mélyítése, a nyelv szerkezetének, változó egységeinek megfigyelése mondat- és szövegépítő eljárásokkal.

Mire eljutottak a tanulók a 7–8. évfolyamig, addigra már megismerték a *János vitézzel* és a *Toldival*, a mesékkel és a mondákkal, az első közösen megismert terjedelmesebb regényekkel. Az olvasás és írás, a szövegértés és szövegalkotás ekkorra már több kell, hogy legyen számukra merő technikai gyakorlatnál vagy egyszerű kódoló – dekódoló eljárásnál. Érteniük kell, hogy az irodalom olyan üzenet, amelyet elődeink és a rendkívüli képességekkel megáldott művészek örökítettek ránk, s amely üzenetnek a megfejtése és életünkbe építése a mi dolgunk. Ekkorra már szerencsés, ha a tanulók jól értik: a pragmatikus tudáselemeknél az embernek szüksége van egy transzpragmatikus, ünnepnapra is, amiben elsősorban a művészetek adhatnak eligazítást. Ahhoz, hogy az irodalommal ebben a másfajta jelentésében is képesek legyenek szembesülni, ehhez több előfeltételnek is teljesülnie kell. Előfeltétele ennek a tanterv, az iskola és a nevelő részéről, hogy vegye figyelembe a tanuló sajátos serdülőkori viszonyát a tanulmányokhoz, a mély lelki kérdéseket érintő kommunikációhoz és a tekintélyhez, és csakis ezt a kritikus és sebezhető kamaszt jól ismerve fogalmazza meg célkitűzéseit. Ugyanennek másik előfeltétele a tanuló részéről, hogy legyen partner azoknak a képességeknek a kialakításában, amelyek az effajta irodalomértéshez elengedhetetlenek. Ennek megfelelően 7–8. évfolyamon számos képességszintet el kell érni. Beszédkészség szempontjából a 7–8. évfolyamon a tanuló beszédében már nemcsak megfelelően artikulál, hanem kiejtésével közlő szándékát is jól tükrözi, továbbá a mondat- és szövegfonetikai eszközöket is megfelelően alkalmazza. Már nemcsak összefoglalni tudja az olvasottakat, hanem érvelni is képes, és a beszéd társsal empatikusan együtt tud működni. Nemcsak a beszédhelyzethez alkalmazkodik, hanem különféle kommunikációs technikákat is képes alkalmazni. Tanulási képesség szempontjából már nemcsak használni képes a vázlatot, hanem ő maga is képes az önálló vázlatkészítés különféle eljárásaira. Szövegértés szempontjából már nemcsak értelmezésre, hanem formai-stilisztikai elemzésre is képes, továbbá a zenei és ritmikai eszközök típusainak azonosítására. Irodalomismeret szempontjából már nemcsak a lírai és az elbeszélő szerkezetek kulcsfogalmait ismeri, hanem érti a formai jegyek jelentésteremtő szerepét is, továbbá megismerkedik a drámával, a befogadóval, a hatással, a beszédhelyzettel, a jellemzés módjaival és a tantervben számára előírt további fogalmakkal. Erkölcsei ítélőképesség szempontjából már nemcsak a tetszésnyilvánításra és az eltérő vélemény tiszteletére képes, hanem érti az ízlés kontextuális összefüggéseit, kulturális, történeti, közösségi, családi, egyéni beágyazottságát. Ismeri a média működésének, társadalmi hatásainak alapvető összefüggéseit, a történetalkotás és elbeszélés mozgóképi eszközeit.

A magyar nyelv tanításának céljai és feladatai

Az anyanyelv az emberi kommunikáció, a gondolkodás és a tanulás előfeltétele és legfőbb közege. Ebből következik, hogy az anyanyelv tanításának alapvető célja és feladata:

- a jövőbeli tanulmányokhoz szükséges és a felnőtt életben használandó olvasni és írni tudás (szövegértés, szövegalkotás) gondozása és továbbfejlesztése
- az anyanyelvi szókészlet és a nyelvtan alapos megismertetése a tudatos és kreatív nyelvhasználat érdekében
- a biztos kommunikációs készség elsajátítása

A diákok az iskoláztatás e négy évében igen nagy lépést tesznek a szociális érésben, az önmagukra eszmélésben, kortársaik megismerésében, környezetük összefüggéseinek megértésében, átélhetik a magyar nyelv és a magyar kultúra elválaszthatatlanságát. Az anyanyelv kellő színvonalú ismerete ugyanakkor alapul szolgál más nyelvek megismeréséhez és elsajátításához, amely lehetővé teszi az egyén számára az európai nemzetek és az emberiség közösségében való kommunikációt.

Minden műveltségi területen, de a magyar nyelv és irodalom műveltségi területen különösen nagy gondot kell fordítani az értő, majd értelmező, később a kritikai és a kreatív olvasási képesség fejlesztésére, értekezéssel a hagyományos és a digitális csatornákon keresztül érkező jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását. Ennek feltétele az optimálisan fejlett és használható olvasáskészség (olvasástechnika) birtoklása. Az alapozó szakaszban (5–6. évfolyam) az e téren lemaradt tanulókat a lehető legintenzívebb módszerekkel és munkaformában kell felzárkóztatni, ugyanis ennek hiányában a tanulók nem képesek elérni a magasabb olvasási szinteket.

A 7–8. évfolyamok már a következő, középfokú iskolafokozat tanulmányait is tekintetbe veszik. A művelődési szokások és alapszerkezetek ebben az életszakaszban alakulnak ki. Mind a nyelvi, mind az irodalmi nevelés feladata a diákok érzelmi, szociális és intellektuális érésének támogatása. Erre a nyelvhasználati, a grammatikai, a jelentéstani témák és az irodalmi olvasmányok adnak módot.

A változatos munkaformákban (egyéni munka, párban végzett munka, csoportmunka stb.) folyó feladatvégzéssel nemcsak az ismeretszerzés és anyanyelvi képességek fejlesztése a cél, hanem az is, hogy a tanulók elsajátítsák a társas együttműködésben való részvételt.

Fejlesztési célok

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

A társas-társadalmi együttműködéshez szükséges szóbeli nyelvi képességek fejlesztése. A kulturált nyelvi magatartás kialakítása, a szituációhoz, a címzethez, a témához való rugalmas alkalmazkodással, a partnerekkel való együttműködés képességének fejlesztése, mely megköveteli a tanulótól a másik ember beszédének gondolati, értelmi tartalmára való odafigyelést.

A szóhasználat, a mondatfonetikai eszközök és a nem verbális kifejezőeszközök (testbeszéd) összehangolása. A különféle beszédműfajok felfogása és alkalmazása, a konfliktus főlismerési és kezelési képességének fejlesztése, valamint az életkorban elvárható kritikus magatartásnak a kialakítása a manipulációs szándékokkal szemben. A szöveg jelentésére és stílusára vonatkozó ismeretek alkalmazása szóbeli szövegalkotásban, a szöveg megértésében, elemzésében.

A kommunikáció lényegének és tényezőinek megértése. Az életkornak megfelelő tájékozottság a médiumok szerepéről az egyén és a társadalom életében, valamint a leggyakoribb tömegkommunikációs műfajok kifejezőmódjának megismerése. A beszédkészségnek és a szóbeli szövegek megértésének fejlesztésével önismeretre, önbecsülésre, az ezeken alapuló magabiztos fellépésre és mások személyiségének tiszteletére, véleményének megbecsülésére nevelés.

2. Olvasás, írott szövegek megértése

Az életkornak megfelelő tempójú, minél teljesebb megértést biztosító hangos és néma olvasás kifejlesztése. A nyelvi eszközök és a jelentés kapcsolatának megfigyelése, felfogása, a különféle tartalmú és rendeltetésű, a mindennapi életben és az iskolai tanulmányokban előforduló élőszóbeli és írott szövegek (magáncélú, hivatalos, publicisztikai, tudományos és szépirodalmi) szerkezetének, jelentésrétegeinek fokozódó önállóságú felfogása, befogadása és kritikája.

Feladatok a szövegáttekintésre, a lényeg kiemelésére, adatkeresésre, kérdésekre adandó válaszként részletek kiemelésére, ok-okozati összefüggés főlismerésére, a szöveg tömörítésére, vázlatíráásra, jegyzetelésre. A kreativitás fejlesztése válogató olvasással, előremondással (jóslással), megbeszéléssel, átalakítással, kiegészítéssel. A leírás különféle kifejezőeszközeinek megfigyelése nem irodalmi művekben.

A gyakoribb tömegkommunikációs műfajok elemzése, jelentésének kibontása, hatáskeltő eszközeinek főlismerése, megnevezése, értékelése tanári segítséggel. A tájékoztató és a véleményt közlő műfajok elkülönítése: hír, tudósítás, cikk, kommentár; riport, interjú.

Az aktív és passzív szókincs folyamatos gazdagítása, az alapvető helyesírási szabályok készségszintű alkalmazása.

3. Írás, szövegalkotás

Az írástechnika továbbfejlesztése másolással, tollbamondással, emlékezet utáni írással. A tanulási igényeknek megfelelő, rendezett írásmód, az anyanyelvi normákat követő helyesírás begyakorlása. A korábban tanult helyesírási ismeretek alkalmazása fogalmazásokban.

A szöveg jelentésére és stílusára vonatkozó ismeretek alkalmazása írásbeli szövegalkotásban. Szövegalkotási feladatok írásban: elbeszélés adott téma, szempont alapján és terjedelemben (pl. tetőpontos, időrendi szerkezetben); leírás készítése megfigyelt tárgyakról, jelenségekről azonosságok, különbségek összevetésével, lényeges és lényegtelen vonások elkülönítésével; jellemzés készítése csoportmunkával és önállóan családtagokról, ismerősökről. A szemléletesség nyelvi eszközeinek alkalmazása.

Tapasztalatszerzés a mindennapi élet alapvető hivatalos műfajainak (kérdőív, nyugta, kérvény, önéletrajz) megfogalmazásában. Ismertetés, könyvajánlás, kritika írása irodalmi művekről különféle idézési módok alkalmazásával (pl.: egyenes és függő idézet, teljes mondat, kulcsszó stb. idézésével).

4. A tanulási képesség fejlesztése

Az alpműveltség elsajátításához szükséges információk megszerzésének és feldolgozásának csoportos és egyéni technikái (szövegáttekintés, lényegkiemelés, adatkeresés, kérdésekre adandó válaszként részletek kiemelése, ok-okozati összefüggés főlismerése, szövegtömörítés, vázlatírás, jegyzetelés), ezek megismerése és használatuk gyakorlása. A verbális és vizuális információ együttes kezelésében való jártasság kialakítása. A könyvtári munka megismertetése. Tapasztalatszerzés a segédkönyvek, a szak- és ismeretterjesztő irodalom használatában, ismeretek az anyaggyűjtés és -rendezés módszeréről, a forrásfeldolgozás és az idézés etikai és formai követelményeiről. Segédkönyvek, a korosztálynak készült szótárak, lexikonok használata ismeretlen kifejezések magyarázatára, személyekhez, témákhoz kapcsolódó adatok gyűjtése a tanult anyag bővítésére. Források azonosítása (szerző, cím, kiadó, a kiadás helye, éve), rövid főljegyzés készítése a felhasznált könyvekről.

A modern technológián alapuló információhordozók megismerése. Érvek, bizonyító erejű példák gyűjtése az interneten, rendszerezésük vázlat és jegyzet készítésével különféle, más tantárgyakat is integráló témákból.

Különböző tanulási stratégiák és módszerek megismerése. Egyéni tanulási stratégiák és technikák megválasztásának szempontjai. A z ismétlés szerepe a tanulási folyamatban.

5. Ismeretek az anyanyelvről

A mai magyar nyelv árnyalt és igényes használatához szükséges nyelvtani ismeretek megszilárdítása a felismerés és megnevezés, majd a fogalmi meghatározás szintjén. A nyelv rendszerére vonatkozó tudás önálló, biztonságos alkalmazásának fejlesztése mind az írásbeli, mind a szóbeli megnyilatkozásokban. Önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal. Egynyelvű szótárak, diákoknak szánt kézikönyvek használata. Az egyéni nyelvhasználat továbbfejlesztése az irodalmi művek jobb megértése, valamint az idegen nyelvek tanulásának könnyebbé tétele végett. A nyelvszemlélet gazdagítása a magyar nyelv sajátosságainak, szépségeinek fölismerésével, tudatosság és felelősségérzet a nyelvhasználatban. A nyelvi kultúra fejlesztése, amely megalapozza a tanulók sikeres szocializációját, hozzájárul megfelelő önértékelésük kialakulásához, önbecsülésük fejlesztéséhez. Nyelvhelyességi kérdésekben való tudatos döntés és a helyesírási biztonság továbbfejlesztése.

6. Ismeretek az irodalomról

A költői nyelv sajátosságainak megfigyelése, megértése, összevetése különféle köznyelvi, nem irodalmi formákkal. Irodalmi művek feldolgozásakor annak átélése, hogy a nyelvi kifejezésmód szoros kapcsolatban áll a mű jelentésével, hatásával, esztétikai karakterével.

A tanulók aktuális életproblémáival, érdeklődésével rokon kérdéseket tárgyaló művek közös értelmezése, megvitatása. Az olvasott művekben megjelenített érzelmekhez, emberi fűződő véleményalkotás és véleménynyilvánítás.

7. Az ítéloképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék fejlesztése

Tájékozottság a magyar nyelv életére vonatkozó alapvető nyelvtörténeti tényekről, a magyar nyelv jellemző sajátosságairól (nyelvtípusáról). A tanulók érzelmeinek és élettapasztalatainak gazdagítása, erkölcsi és esztétikai véleménycserére, vitára, ítéletalkotásra való ösztönzés. A történeti érzék fejlesztése különböző korokban született szövegek összehasonlítása révén, a nyelvi kifejezés formáinak történetisége.

Éves óraszám: 54
Heti óraszám: 1,5

	Órakeret (+szabadon felhasználható órakeret)
Év eleji ismétlés	4
Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	5+2
Olvasás, szövegértés	5+2
Írás, fogalmazás	4
Helyesírási ismeretek	9
A nyelv szerkezete és jelentése - Az egyszerű mondat	17+3
Könyvtárhasználat	folyamatos*
Év eleji, félévi, év végi felmérés	3

Szabadon felhasznált órakeret felosztása: (10%)

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése és alkotása: 2 óra

Szövegértés: 2 óra

A nyelv szerkezete és jelentése - Az egyszerű mondat (gyakorlás) : 3 óra

A szabadon felhasznált órakeret óráit a tantervből készült tanmenetben % jellel külön jelöltük.

*** Könyvtári órákat külön nem tervezünk, hanem kijelöltünk 2 tananyagrészt, ahol a feldolgozás a könyvtárban történik, a pedagógus és a könyvtáros segítségével.**

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	<p>A beszéd zenei eszközei: dallam, hangsúly, tempó, hangerő, szünet; beszédhelyzet; nem nyelvi kifejezőeszközök: arcjáték, gesztus, testtartás, távolság, külső megjelenés.</p> <p>A kommunikáció folyamata, tényezői: adó, vevő, csatorna, kód, kapcsolat, valamint a különféle beszédhelyzetekben való részvétel formái.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A társas viselkedés szabályozásához szükséges nyelvi kompetenciák fejlesztése, a kulturált véleménynyilvánítás, vitázás alapelveinek tudatosítása, a konfliktuskezelés képességének fejlesztése.</p> <p>Különféle iskolai közéleti és kisközösségi beszédhelyzetek sémái, a helyzetnek és a kommunikációs célnak megfelelő beszédmód, szókincs, nyelvi viselkedés gyakoroltatása. A magyar nyelv kiejtési sajátosságainak (hangsúly, hanglejtés) tudatosításán keresztül a nemzeti identitás erősítése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozás.</p> <p>A különféle mindennapi megnyilatkozások, valamint a tömegkommunikáció üzeneteinek dekódolása.</p> <p>Az érvelés alapjainak megismerése. Részvétel beszélgetésben, vitában, a saját álláspont előadása, megvédése, esetleges korrigálása a témának, a kommunikációs helyzetnek megfelelő kifejezésmóddal.</p> <p>Reagálás mások véleményére kisközösségi (iskolai, családi, baráti) helyzetekben.</p>		<p><i>Minden tantárgy:</i> felszólalás, kiselőadás, (ünnepi) beszéd, részvétel beszélgetésben, vitában.</p> <p><i>Vizuális kultúra; dráma és tánc:</i> szöveg és kép kapcsolata a vizuális médiumokban.</p>

1 órában könyvtári feldolgozás		<i>Ének-zene:</i> beszédhang, énekhang, beszédtempó, ritmus.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vélemény, vita, érv; megbeszélés, hozzászólás, felszólalás, kiselőadás, köszöntő, ünnepi beszéd.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvásás, szövegértés	Órakeret 5 óra szabad órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A tanult szövegértési, szöveg-feldolgozási stratégiák (átfutás, jóslás, előzetes tudás aktiválása, szintézis, szelektív olvasás stb.) alkalmazása különféle megjelenésű és típusú szövegeken. A saját szövegértési hiba felismerése, korrigálása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szövegfeldolgozási módok, adatkeresési technikák, olvasási formák (intenzív és extenzív olvasás) megismertetése. A kifejező szövegtolmácsolás képességének fejlesztése. A tanulási képesség fejlesztése: adatkeresési technikák, információkezelési módok megismertetése, gyakorlati alkalmazása nyomtatott és elektronikus szövegekben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák, olvasási formák megismerése (intenzív és extenzív olvasás), azok gyakorlatban történő alkalmazása. A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.		<i>Minden tantárgy:</i> az egyes tantárgyakban olvasott szövegek feldolgozásának tantárgyi sajátosságai.

<p>A különféle szövegfeldolgozási módok (szó szerinti, kritikai, kreatív olvasás) használata elektronikus és nyomtatott, folyamatos és nem folyamatos szövegeken. Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedése, értelmezése. Adatkeresés technikái (szelektív olvasás, átfutás). Az internetes adatkeresés, szöveghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdése.</p>	<p><i>Informatika:</i> keresési ismeretek alkalmazása. <i>Vizuális kultúra:</i> ábrák, képek illusztrációk értelmezése.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Adatkeresés, szótár, folyamatos szöveg, nem folyamatos szöveg, szövegfeldolgozás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Írás, fogalmazás</p>	<p>Órakeret 4 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Adatgyűjtés, jegyzet- és vázlatkészítés különböző technikákkal. Megadott témához, problémához való célzott anyaggyűjtés (pl. adatok, példák, érvek) a könyvtár nyomtatott és elektronikus eszközeinek és forrásainak felhasználásával. A tanult műfajokban történő önálló szövegalkotás. A fogalmazás folyamatközpontúságának alkalmazása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A társas kultúrában való részvételhez szükséges <i>írástechnikai</i> kompetenciák fejlesztése: az érzelmek hiteles kifejezésének képessége, a szeretetteljes emberi kapcsolatok ápolásának képessége, konfliktuskezelés képessége, udvariassági formulák ismerete, alkalmazása stb. Néhány tömegkommunikációs műfaj jellemzőinek megismertetése, a műfaji sajátosságoknak megfelelő szövegalkotás. Többféle jegyzetelési technika, forma elsajátíttatása, a célnak megfelelő kiválasztása, alkalmazása tanári segítséggel.</p>	

	1 órában könyvtári feldolgozás	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése. Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (hír, interjú, riport, tudósítás). A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés gyakorlása, törekvés a legoptimálisabb egyéni forma kialakítására.</p> <p>Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.</p>		<p><i>Informatika:</i> a szövegszerkesztő programok lehetőségei.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tipográfia ismeretek.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jegyzet, elektronikus szöveg, komment.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyesírás		Órakeret 9
Előzetes tudás	Alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés eleve, hagyomány elve, egyszerűsítés) ismerete, alkalmazásuk a szövegalkotás folyamatában; önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tudatosság növelése: a normakövető és a normától eltérő helyesírás értelemtükröztető szerepének értelmezése. Szövegértelmezési képességek fejlesztése: a mondatfajták, a mondat szerkezeti típusainak írásjelhasználata; a szöveg központosításának, a párbeszéd és az idézetek leggyakoribb szabályainak megismertetése.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
A helyesírás értelemtükröztető szerepének felhasználása különféle írásbeli műfajokban. Az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályai.		<i>Informatika:</i> a helyesírási ellenőrző programok. <i>Vizuális kultúra:</i> tipográfiai ismeretek – esztétikus és célszerű íráskép.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Központosítás, írásjel (vessző, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kettőspont, gondolatjel).		

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>A nyelv szerkezete és jelentése</p>	<p>Órakeret 17 óra szabad órakeret 3 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Szótő, toldalék: képző, jel, rag, összetett szók; alapszófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, névmások, igenevek: főnévi, melléknévi, határozószói igenév. Mondatfajták típusai, használatuk.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A nyelv szerkezetének, változó egységeinek megfigyeltetése mondat- és szövegépítő eljárásokkal. A mondatfajták közlési szándékának felismertetése a beszélt és írott nyelvben, alkalmazásuk a mindennapi kommunikációban. A mondat szó szerinti és pragmatikai jelentésének felismertetése, az elsődleges és másodlagos jelentés megkülönböztetése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, szövegszervező ereje. Mondatátalakítási gyakorlatok a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően szóban és írásban. A fő mondatrészek szerepének és mondatbeli viszonyainak, a hozzájuk kapcsolódó vonzatok jellemzőinek tanulmányozása. Fő mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik, vonzatok.</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, a vizuális közlések felépítése. <i>Idegen nyelvek:</i> a tanult idegen nyelv szóalkotása.</p>

**Kulcsfogalmak/
fogalmak**

Mondatfajta, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó mondat.

Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat; alárendelő és mellérendelő mondat.

Mondatrész, alany, állítmány, jelző (minőség, birtokos, mennyiség), határozó (idő, hely, mód, társ, eszköz, állapot).